
PRESENTACIÓ

La memòria que presenta el CES de les Illes Balears sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears pel que fa a l'any 2022 mostra que el conjunt de la societat de les Illes ha superat l'efecte de la pandèmia i, en xifres econòmiques i d'ocupació, recupera —si no supera— les dades més altes del 2019. Aquests nombres s'ajunten amb un altre creixement important de la població, reflectit en les puntes d'estiu i en les d'hivern, tal com s'observa amb l'índex de pressió humana, tant en el conjunt de l'arxipèlag com en cadascuna de les quatre illes.

Així mateix, no s'han pogut completar els efectes mediambientals d'aquest creixement econòmic per al 2022, ja que l'índex sintètic mediambiental, que el CES treballa anualment, encara no s'ha presentat per aquest any per manca de determinades dades oficials. Des del punt de vista social, s'agreuja el problema de l'habitatge, es perden posicions relatives en la qualitat del treball, s'incrementen les atencions i les cobertures dels serveis socials i es constata una pèrdua de l'ús social de la llengua catalana.

En aquesta presentació no volem entrar en el detall de les xifres. El conjunt de la memòria i el resum de l'informe executiu que l'acompanya aporten les dades necessàries per tenir una radiografia completa del funcionament de les societats illenques aquest 2022. Sí que consideram que cal valorar el fet objectiu de l'existència d'aquesta memòria del CES, únic treball que, de manera sistemàtica i holística, aporta a la societat illenca un conjunt de dades econòmiques, socials, mediambientals i laborals que facilita una reflexió de conjunt sobre cap on anam com a societat i si aquest és el sentit encertat de tot el nostre creixement.

Des de la Comissió de la Memòria i en els debats del plenari del CES, cada vegada es valora més la necessitat de reduir la quantitat de dades massa particularitzades i l'esforç de selecció de les més rellevants en els aspectes qualitatius. És a dir, es pretén que la informació que conté la memòria sigui cada vegada més selectiva i que, a més d'objectiva i obtinguda sempre de fonts estadístiques oficials, sigui fàcil de ser llegida, compresa i amb els criteris transparents d'elaboració, perquè pugui ser interpretada lliurement pel lector potencial.

De fet, aquest és un desig fàcil de dir però molt difícil de concretar. Per això no podem fer més que agrair l'esforç als consellers i les conselleres que formen part de la Comissió de la Memòria i al seu president, el professor Carles Mulet, així com a tot l'equip tècnic del CES, coordinat, en aquest cas, per la cap del servei d'estudis, Anna Grau, per aportar continuament propostes d'innovació i modernització del treball de la memòria.

D'altra banda, la reducció de pàgines de la versió en paper es complementarà amb l'edició d'un nou web. Aquest permetrà navegar més fàcilment en l'edició digital de la memòria; treballar amb format obert amb les dades i els gràfics que hi figuren, i, de manera progressiva, establir les sèries històriques de les dades més rellevants que les memòries del CES han aportat des de l'inici, l'any 2001. És un procés prou ambiciós que exigirà una tasca continuada de selecció dels indicadors més rellevants i la seva plasmació en taules, gràfics i infografies que facilitin tant la informació com els treballs científics externs per a qui vulgui treballar amb aquestes dades.

Per a les properes edicions de la memòria, s'ha considerat continuar amb la metodologia dels índexs sintètics. Ja n'hi ha respecte al món laboral i el medi ambient. Amb tot, s'ha comentat la conveniència de tenir-los en matèries econòmiques, socials i de governança de les institucions públiques. De fet, en la producció científica i en les institucions internacionals, europees, espanyoles o d'altres autonomies, hi ha diferents models i propostes de cadascun d'aquests índexs.

Però no tenim tanta pressa per implementar-los com sí per posar sobre la taula l'oportunitat de tenir indicadors de mesura per baixar del debat abstracte sobre si cal qüestionar l'actual model de creixement per passar al debat concret de valorar col·lectivament on som, on volem arribar com a societat i quins mitjans concrets hem de posar per arribar-hi. La nostra contribució com a CES ha de ser posar dades, coneixements, reflexions i aportacions col·lectives, funció que, per cert, és la que ha de complir la nostra memòria, tal com recorda la Llei de creació del CES i el seu desplegament reglamentari posterior.

Finalment, a l'hora de redactar aquesta presentació ja coneixem el resultat de les eleccions municipals i autonòmiques del 2023. El mandat del CES i la seva renovació no coincideix amb els cicles electorals, però, com no podria ser d'una altra manera, ens posam a disposició de les noves autoritats per desenvolupar de la millor manera possible la funció institucional que correspon al CES i que preveu l'Estatut d'autonomia.

Així mateix, volem agrair el suport i la comprensió que ha rebut el CES des de les diferents institucions d'aquesta anterior legislatura. I, més concretament, de la conselleria que té l'obligació de relacionar-se amb el CES, en aquest cas la Conselleria de Model Econòmic, Treball i Turisme.

Coincidint amb aquestes modificacions institucionals, al CES també hem tingut un canvi important. El nostre estimat secretari general, el senyor Josep Valero, ha cessat de les seves funcions.

Des que soc president del CES, ja fa dos anys, en Josep sempre ha estat el nostre far: home de fermes conviccions, que sempre ha defensat el CES per damunt de tot. Ha fet del Consell Econòmic i Social un espai de consensos, moltes vegades difícils, però que ell sempre ha sabut treballar i aconseguir.

Lluitador en mil batalles, socials, d'habitatge, climàtiques, estratègiques, institucionals, etc.; sempre amb el màxim respecte per a totes les opinions.

Josep, mai no podrem agrair-te tot el que ens has donat, fent de la institució un referent a l'àmbit de la reflexió estratègica, del diàleg i de la lluita institucional per transformar la nostra terra en un lloc millor per a les persones que l'habitam.

Moltes gràcies per tot; moltes gràcies per tant.

Rafel Ballester Salvà
President del CES